

Pracovní skupina Přímé platby a podmíněnost – nařízení vlády – Zápis z jednání

konané dne 10. 10. 2025 od 10:00 hod.

na Ministerstvu zemědělství (místnost č. 101) a online Teams

Jednání řídil: Ing. Pavel Sekáč Ph.D., vrchní ředitel sekce pro fondy EU, zahraniční
záležitosti a obchodní spolupráci, Ing. Kateřina Bělinová, ředitelka odboru přímých plateb

Obsah

Úvod.....	2
Prezentace	2
Diskuse	4
Příloha I: Prezenční listina	9
Příloha II: Prezentace MZe	11
Příloha III: Prezentace SPÚ.....	17
Příloha IV: Příklady osevu DZES 5 a DZES 7B	21

Úvod

Sekáč P. (MZe) zahájil jednání, sdělil účel svolání pracovní skupiny a poděkoval přítomným za účast, následně předal slovo ředitelce odboru, paní Kateřině Bělinové.

Bělinová K. (MZe) přivítala účastníky pracovní skupiny a uvedla, že představí návrhy změn nařízení vlády pro přímé platby a pro podmíněnost. Dále uvedla, že zatímco u nařízení vlády k podmíněnosti již mezirezortní připomínkové řízení proběhlo a připomínky se vyhodnocují, nařízení vlády k přímým platbám je před spuštěním vnitřního připomínkového řízení. Připomněla, že před jednáním pracovní skupiny byl rozeslán podkladový materiál k přímým platbám, ve kterém byly navrhované změny vyznačeny přímo v textu nařízení. Zdůraznila, že Ministerstvo zemědělství připravilo novelizační znění tak, aby byla zachována kontinuita stávajícího systému. Navrhované úpravy představují převážně reakci na praktické zkušenosti, potřebu zjednodušení a technická zpřesnění. Připomínky účastníků bude možné uplatnit jak v rámci vnitřního, tak meziresortního připomínkového řízení. Dále byl součástí zaslaných podkladů návrh vyhlášky o závazném postupu monitoringu eroze, zároveň v rámci jednání proběhne prezentace této vyhlášky, kterou představí pan ředitel Pavlík ze Státního pozemkového úřadu.

Prezentace

V rámci prezentace byly představeny konkrétní navrhované změny jednotlivých ustanovení.

U § 5 dochází k rozšíření informací v rámci podání jednotné žádosti o přímé platby, konkrétně o deklaraci půdoochranných technologií (dále jen „POT“) v DZES 5. Tato změna navazuje na úpravu DZES 5 a ověřitelnost příslušných POT.

U § 7 a § 8, týkajících se obhospodařování kultur typu J, byla zdůrazněna nově zaváděná povinnost provést alespoň jednu agrotechnickou operaci do 31. srpna. Tato úprava reaguje na dosavadní nejasnosti ve výkladu pojmu „obhospodařování“ a má za cíl jeho jednoznačné vymezení.

U § 9 dochází ke změně administrativního charakteru v rámci podpory DRP, kde se doplňuje požadavek na minimální výměru jednoho hektaru. Tato úprava uvádí podmínky do souladu s ostatními platbami, neboť dosud nebyl tento práh explicitně uveden. Pro zachování souladu s ostatními přímými platbami se doplňuje minimální výměra pro poskytnutí doplňkové redistributivní podpory příjmu pro udržitelnost 1 hektar plochy, na kterou lze redistributivní podporu příjmu pro udržitelnost poskytnout.

Do § 12 se nově zařazuje výjimka ze zatravnění pro kultura L (zalesněná půda) – sladění podmínek s DZES 1.

V § 23 se upravuje výpočet omezení podílu meziplodin (kdy samotné parametry podmínky zůstávají zachovány). Dosavadní omezení pro meziplodiny se nahrazuje stanovením minimálního limitu 2 % pro ostatní plochy (např. dusík vázající plodiny, úhory, ochranné pásy, krajinné prvky atd.) vůči kulturám R, U, G.

V § 24 dochází k jednoznačnému vymezení sankce přeformulováním provazby vůči základní ekoplatbě. Drobné porušení základní ekoplatby nemá dopad do nadstavbových ekoplateb.

Do § 24 se na základě požadavků z praxe doplňuje výjimka pro minimální vzdálenost dvou liniových nektarodárných úhorů. Za splnění podmínky minimální vzdálenosti je považována nově skutečnost, kdy jsou dva liniové úhory odděleny terénní překážkou (stálý útvar povrchových vod, evidovaný krajinný prvek, silnice I. nebo II. třídy).

V § 24b se zkracuje kontrolní období pro platbu na nové krajinné prvky, a to z 31.10. na 30.9. Důvodem navrhované změny je sjednocení lhůt a zjednodušení administrace.

Do § 24d se upřesňuje podmínka pro údržbu mokřadů a skalek, kdy se doplňuje povinnost potřeby souhlasného stanoviska OOP k provádění operací na těchto krajinných prvcích.

V § 24c dochází k úpravě způsobilosti DPB. Z dosavadního vymezení přes SEO a MEO se mění na vymezení přes podíl sklonitých ploch, které je považováno za odborně přesnější vymezení a v souladu s certifikovanou metodikou. Dále dochází k umožnění střídání pásů s plodinami z rodu bobovitých pro praktičtější nastavení. Dosavadní nastavení omezovalo kombinace s vojtěškou a jetelem. Rovněž dochází k vyloučení zeleniny jako nevhodné plodiny pro tuto intervenci. Dále je doplněna možnost napojení pásů na další plochy DPB s cílem umožnit správné rozvržení pozemku.

§ 26 byl upraven v reakci na požadavky nevládních organizací a zkušenosti ze zemědělské praxe. Změna byla již diskutována v rámci modifikace SP SZP. Nově se rozšiřují možnosti splnění minimální zemědělské kvalifikace o prokázání alespoň dvouleté praxe v oblasti zemědělské výroby. Rozšiřují se tak možnosti naplňování požadavků, přičemž konkrétní praktické postupy budou detailně popsány v metodice poskytování podpor. Text nařízení vlády je záměrně stručnější a neobsahuje všechny varianty realizace, které budou následně upřesněny právě v metodickém dokumentu.

Úpravou § 36 (podpora na masná telata) dochází ke zpřesnění způsobilostní podmínky – tele musí pobývat na hospodářství žadatele minimálně 30 dnů od narození. Úprava již byla projednána v rámci modifikace SP SZP. Bude umožněno poskytovat podporu i v případech úhynu nebo utracení telete, pokud jsou splněny ostatní podmínky. Cílem je kompenzovat náklady i v případech, kdy se tele nedožije jednoho měsíce. Návrh zároveň reaguje na nákazovou situaci a usiluje o administrativní zjednodušení.

§ 36, § 37 a § 38 (podpora vázaná na produkci v chovech zvířat) nově stanovují, že podpora se neposkytne žadateli, který porušil § 2, § 4, § 5 nebo § 5b zákona na ochranu zvířat proti týrání. Jde o zohlednění prokázaného porušení zákona při rozhodování o poskytnutí podpory, obdobně jako je již uplatňováno v rámci podpor Dobrých životních podmínek zvířat.

V přílohách č. 15 a 16 dochází k úpravě technických požadavků na výsevky zeleniny, a to na základě požadavků z praxe. Změny se týkají několika málo druhů zeleniny, u nichž jsou podmínky nastaveny podle běžného způsobu provádění v praxi.

Příloha č. 20 – Ekoplatba na udržitelné hospodaření se živinami. Dochází k zpřesnění výpočtových tabulek z důvodu administrativního zjednodušení a zpřehlednění. K dispozici bude výpočtový nástroj.

Do přílohy č. 23 se doplňuje líska obecná na seznam druhů lesních dřevin pro doplnění odumírajícího stromu nebo neživotaschopné sazenice pro splnění podmínky stanovené v § 24d.

V rámci prezentace ŘO Bělinová seznámila účastníky s aktuálním stavem DZES 5 a s nařízením vlády k podmíněnosti. Uvedla, že k 1.7. 2025 začala platit novela nařízení vlády č. 80/2025, kterou se spustila tzv. nová eroze. V současné době probíhá novela nařízení vlády pro JŽ 2026, která navazuje na modifikaci SP SZP a vymezuje minimální požadavky k POT, výjimku pro ozimé obilniny z povinností POT na MEO VR a monitoring eroze. Dále zmínila, že proběhlo mezirezortní připomínkové řízení k této novele, kde byly uplatněny zásadní připomínky k hodnocení porušení DZES 5 a jejich vypořádání bude podléhat samostatnému jednání. ŘO Bělinová informovala, že od září je k dispozici na webu MZe kompletní Metodická příručka DZES 5 pro jarní osevy 2026 a následující. V LPIS se postupně programují informační a kontrolní nástroje a dokončuje se aplikace k vyhodnocení osevního sledu. Závěrem prezentace ŘO Bělinová přivítala ředitele sekce krajiny tvorby SPÚ, pana Františka Pavlíka,

který byl připojen online, a předala mu slovo k prezentaci týkající se vyhlášky k monitoringu eroze. Prezentace je připojena v příloze zápisu.

Diskuse

Ulrich J. (ZS ČR) k zatížení administrace pro zemědělce uvedl, že není vhodné zavádět deklaraci POT v novele nařízení vlády k přímým platbám v § 5 a dotázal se, zda se s deklarací počítá u každého DPB.

Dále se dotázal k úpravě podmínky způsobilosti pozemků pro pásové střídání plodin, zda MZe disponuje nápočty dotčených ploch, případně zda zvažuje nastavení obou variant, tzn. prostřednictvím sklonitosti i prostřednictvím erozního ohrožení, zároveň?

K vyhlášce o monitoringu eroze uvedl, že podle ZS ČR plánovaná vyhláška nesplňuje účel původního návrhu. V kontextu zmiňuje, že SPÚ bude mít roli odborného posuzovatele a výstupy se prolínají jak do protierozní vyhlášky, tak do dotačního systému podmíněnosti. Tím na sebe SPÚ přebírá odpovědnost a stává se jakýmsi „dozorovým orgánem“. Dále se dotazuje, do jaké míry je schopno ČHMÚ udat přesnost u R faktoru. Upozorňuje, že chybí situace, kdy dojde ke srážce – nebude přesahovat R faktor a objeví se projev eroze – co s tím? Naplňuje to podstatu a lze hodnotit jako projev erozní události přesahující smyv 9 t/ha nebo pod 9 t/ha? Z pohledu ZS ČR je nepřijatelné, aby byla vyhláška přijata v této podobě.

Dále zmínil tzv. Omnibus a návrh na zrušení DZES 5 s tím, že z pohledu ZS ČR tuto změnu podporují.

Bělinová K. (MZe) v reakci uvedla, že deklarace POT jsou nezbytné pro potřeby kontrol na místě zejména u ochranných pásů a u POT, kde je to relevantní, nicméně MZe považuje postup za užitečný také pro žadatele, kteří by eventuálně nebyli seznámeni s povinností zrealizovat POT, pak deklarace poslouží jako upozornění a varování. Dále ujasnila, že se nejedná o deklaraci POT k DPB, ale k zakresu konkrétní plodiny. K Omnibusu ŘO reagovala, že v nejbližší době půjde návrh do Trialogu a pokud by byl návrh odsouhlasen, ČS by měly možnost DZES 5 neuplatňovat.

Urbánková K. (PRO-BIO) se v souvislosti se změnou u podpory na masná telata dotázala na zamýšlenou úpravu retenčního období.

Bělinová K. (MZe) v reakci uvedla, že některé případy převodů (např. úhyn, utracení) budou vyjmuty z povinnosti pobytu telete na hospodářství po dobu 30 dnů od narození. Půjde o systémový plošný přístup, který bude popsán v metodice pro přímé platby.

Urbánková K. (PRO-BIO) navázala s dotazem k Omnibusu a dotázala se, zda je připravováno nařízení vlády v souladu s Omnibusem a navrhovanými změnami. K deklaraci k POT se vyjádřila stejně jako kolega Ulrich ZS ČR a domnívá se, že dojde ke zbytečné administrativní zátěži pro zemědělce, kteří v současné době již nejsou schopni vyplnit JŽ. Budou muset ekologičtí zemědělci deklarovat POT, pokud budou Omnibusem vyjmuty?

Dále poukázala na potřebu převymezení ploch pod standardem DZES 2 – půdy bohaté na uhlík. Upozornila, že jiné členské státy nemají tyto plochy nastavené tak, jako je v ČR.

Bělinová K. (MZe) uvedla, že úprava vymezení ploch bohatých na uhlík proběhne formou navýšení limitní velikosti zahrnutých polygonů z 1 ha na 2 ha prostřednictvím dobíhající novely NV 73. Jakékoli další zásahy by byly podmíněny modifikací strategického plánu.

Sekáč P. (MZe) v reakci uvedl, že intenzivně sledujeme jednání Trialogu přes Stále zastoupení v Bruselu, pro ČR je otázka zjednodušení klíčová.

Surovík K. (ČMSZP) se dotázal na modelové příklady vyhodnocení DZES 5 a DZES 7 b.

Bělinová (MZe) sdělila, že příklady byly již ze strany MZe popsány, různé vzory posuzování a vyhodnocování DZES 5 a DZES 7b (včetně příkladů předložených panem Surovíkem) jsou uvedeny v metodické příručce, která je uveřejněna na webu MZe zde: [metodicka-prirucka-k-plneni-standardu-dzes-5-dobry-zemedelsky-a-environmentalni-stav-pudy-pro-jarni-osevy-roku-2026-a-nasledujici-období](#). MZe zůstává k dispozici dovysvětlit jednotlivé situace a postupy, pokud by vznikly jakékoli nejjasnosti.

Michalisko J. (ČMSZP) přednesl dotaz ohledně vymezení kompetencí a aplikace právních předpisů v souvislosti s monitoringem eroze. Uvádí, že v uvedeném nařízení by mělo být zakotveno, že dochází k porovnávání R faktorů a výpočtu erozního ohrožení dle § 5 protierozní vyhlášky. Následně by mělo dojít ke kontrole POT, které hospodařící subjekt na daném pozemku uplatňuje. Platí nadále, že tento postup spadá pod kvalifikační hodnocení vyšší moci? Pokud nikoliv, jakým způsobem je tento postup posuzován dle § 1 odst. 9 zákona o SPÚ? Domnívá se, že uvedené postupy nespádají do rámce vyhlášky o monitoringu eroze, neboť překračují kompetenční zmocnění definované v § 1 odst. 8. K postupu při zaznamenávání událostí může být jediným subdodavatelem pro tento účel VÚMOP. Co konkrétně bude v praxi platit a jaký je důvod zavedení tohoto postupu?

Pavlík F. (SPÚ) objasnil zákonnou kompetenci, rozsah a zákonný rámec, kam až může sahát vyhláška k monitoringu eroze. Uvedl, že tato vyhláška nesahá do roviny sankčního mechanismu a SPÚ není a nemůže být dozorovým orgánem v této věci – nemá k tomu zákonnou kompetenci. V tomto ohledu není shoda se Zemědělským svazem, nicméně nejde o otázku názoru, ale o jasně dané kompetence, které jsou legislativně vymezeny.

Vyhláška se omezuje výhradně na identifikaci skutečnosti, která nastala v terénu. SPÚ vycházel rovněž z požadavků Zemědělského svazu, které se snažil promítnout do finální podoby vyhlášky. Pokud bude potřeba, je možná diskuse o případné korekci textu. Přípomínky lze uplatnit v rámci mezirezortního připomínkového řízení. Procesně je vyšší moc řešena, ale není o ní rozhodováno v rámci postupů SPÚ.

Znovu zdůraznil, že SPÚ není v pozici, aby hodnotil nebo rozhodoval o tom, zda byla překročena míra erozního ohrožení. Jeho role spočívá výhradně v nabídnutí podkladu pro rozhodovací instituce, které na základě tohoto podkladu mohou učinit vlastní závěry.

K vyšší moci uvedl, že pokud je lokální R faktor vyšší než dlouhodobý průměrný R faktor (získaný z protierozní kalkulačky, vždy ten aktuální), může být taková situace interpretována jako vyšší moc. V opačném případě záleží na hodnocení ze strany SZIF, zejména na tom, zda byly na daném pozemku aplikovány POT. Dále uvedl, že tím se dostáváme do hodnocení varianty rovnice Cp.Pp, pokud bude vyhodnoceno, že byly na daném pozemku aplikovány POT, nedochází k uplatnění sankce. Tento mechanismus SPÚ považuje za poměrně jednoduchý a funkčně elegantní. Závěrem uvádí, že se jedná o rámcový podklad pro rozhodování, nikoliv o rozhodovací nástroj samotný. Takové je i zákonné zmocnění, které vyhlášce přísluší. Uvedl, že vyhláška slouží výhradně k identifikaci skutečnosti, nikoliv k jejímu právnímu hodnocení či sankčnímu posuzování.

K dotazu pana Michaliska ohledně toho, kam budou zapadat ORP v rámci ochrany zemědělského půdního fondu pan ředitel sekce Pavlík uvádí dvě možné linie hodnocení. Zprv je hodnocení ze strany SZIF, které může vést k případnému uplatnění sankcí. Druhé je hodnocení orgánů ochrany zemědělského půdního fondu dle protierozní vyhlášky, kde probíhá posouzení vyšší moci odlišným, komplikovanějším způsobem. Ten zahrnuje zpětné hodnocení pětiletého osevního postupu na daném pozemku. Vyhláška o monitoringu eroze tedy nabízí pouze podklad pro hodnocení vyšší moci, nikoliv samotné rozhodnutí.

Bělinová K. (MZe) doplňuje k dotazu týkajícímu se role ORP při posuzování DZES 5. Aktuální nastavení v praxi vytváří určitou demarkační linii mezi kompetencemi vyplývajícími z protierozní vyhlášky a DZES 5. ORP v tomto kontextu neplní žádnou roli při posuzování

porušení DZES 5. Ve chvíli, kdy dochází k naplnění protierozní vyhlášky, vstupuje v platnost příslušný paragraf, který stanovuje povinnost zemědělce připravit osevní plán pro dotčený pozemek a případně i další navazující pozemky. V rámci DZES 5 jsou tyto díly půdních bloků mimo kontrolu SZIF a spadají plně pod dohled orgánů ochrany ZPF (ORP), které posuzují, zda byl naplánovaný osevní plán skutečně realizován.

Michalisko J. (ČMSZP) se dotázal ohledně omezení meziplodin v § 23 NV č. 83/2023 Sb., kde je stanoveno minimálně 2 % ostatních prvků. Zeptal se, zda jsou v definici těchto ostatních prvků pouze vnitřní prvky v dílu půdního bloku, nebo už budou zahrnuty i prvky vnější.

Bělinová K. (MZe) uvedla, že v prezentaci sice použila slovo prvky, ale nejedná se pouze o krajinné prvky, ale např. o plochy s plodinami vázajícími dusík nebo úhory. Tedy jsou zde všechny ostatní neprodukční plochy kromě meziplodin. Co se týče krajinných prvků uvedla, že otázka sousedících krajinných prvků s dílem půdního bloku byla řešena už od loňského roku. Došlo k legislativní úpravě a sousedící krajinné prvky (pokud splňují dané podmínky např. právní důvod k užívání), lze přiřadit do plochy dílu půdního bloku jako způsobitou plochu, kterou lze započítat i jako neprodukční plochu.

Ulrich J. (ZS ČR) okomentoval role SPÚ v kontextu s DZES 5 a uvedl, že na tuto problematiku pohlíží z pohledu praktických dopadů, tedy z pohledu výsledného rozhodnutí SZIF, která na základě předaných informací rozhoduje o přiznání dotace v plné výši, její krácení, případně o jejím neposkytnutí. Upozornil, že v tomto kontextu je třeba si uvědomit, že existuje celá řada organizací, které SZIF předávají informace. Jedná se o standardní dozorové orgány, jejichž výstupy slouží jako podklad pro rozhodování. SPÚ se tímto způsobem fakticky stává jedním z těchto orgánů, bez ohledu na legislativní rámec a kompetenční vymezení. Podle pana Ulricha je nutné, aby informace, které SPÚ předává, byly metodicky zpracovány tak, aby s nimi SZIF mohl efektivně pracovat – tedy aby byly strukturované, věcně správné a použitelné v rozhodovacím procesu. V současné době však vnímá určité metodické nedostatky ve vyhlášce – například není zřejmé, zda eroze vznikla na pozemku jiného hospodařícího subjektu a následně zasáhla pozemek žadatele. Ve vyhlášce chybí pojistky, které by takové situace zohledňovaly. Dodává, že tyto připomínky zaznívají opakovaně od členů ZS ČR především k protierozní vyhlášce/MŽP.

Dále reaguje na připomínku týkající se hodnocení R faktoru a aplikace POT s tím, že pokud se hodnoty R faktoru odvozují pouze z údajů uvedených v protierozní kalkulačce pro konkrétní díl půdního bloku, pak se domnívá, že tento přístup není kompatibilní se systémem DZES 5. Standard DZES 5 je jednoletý nástroj, zatímco protierozní vyhláška pracuje s víceletým horizontem, což je třeba zohlednit při nastavování systému.

Sekáč P. (MZe) v reakci uvedl, že je třeba vyjasnit vymezení posuzování hranice do 9 t/ha smyvu pro zemědělskou veřejnost a vyzval pana ředitele sekce Pavlíka, aby objasnil přístup, který SPÚ zaujímá při přípravě vyhlášky. Domnívá se, že princip, kdy vyšší moc nastává v případě překročení průměrných dlouhodobých srážek, je veřejnosti poměrně dobře srozumitelný. Obavy však vznikají ohledně následného postupu SPÚ, zejména v situacích, kdy se vyskytne eroze, následné šetření SZIF zjistí, že byla provedena agrotechnická opatření. Otázkou zůstává, jak bude posouzeno, zda se hospodaření pohybovalo v rámci limitu 9 t/ha, což v praxi není zcela jasné.

Pavlík F. (SPÚ) uvádí, že smyslem je sběr informací takovým způsobem, aby mohly být následně využity rozhodovacími orgány, které k tomu mají příslušnou kompetenci. Způsob sběru a rozsah informací byl konzultován s Ministerstvem zemědělství i SZIF, kde došlo k dohodě, že navržený systém sběru je dostatečný pro účely kontroly podmínek DZES 5. Zároveň uvádí, že pokud by se shledalo, že tento rámec není dostačující, je možné navrhnout jeho doplnění v rámci mezirezortního připomínkového řízení.

Vysvětluje postup, který jde nad rámec vyhlášky: v situaci, kdy dojde k erozní události a lokální hodnota R faktoru je nižší než průměrné. V takovém případě, pokud byla na daném pozemku uplatněna odpovídající POT, která odpovídá požadavkům na přípustnou ztrátu půdy při dané hodnotě R, je logické, že podmínky přípustné ztráty půdy byly splněny. Jinými slovy dodává, že pokud je aplikován správný C faktor (tedy odpovídající POT) a lokální R faktor je nižší než průměrný, pak výpočet v rámci rovnice nemůže vést k negativnímu výsledku.

Trnka Z. (MZe) Institut přeřazování se v praxi uplatňuje již přibližně 12 let. Vznikl za specifických okolností, v době, kdy neexistovala protierozní vyhláška a rozsah POT byl výrazně omezenější. Původně existoval záměr tento institut přeřazování do vyhlášky začlenit, po rozsáhlých jednáních na úrovni vedení MZe bylo rozhodnuto, že přeřazování nebude dále realizováno. Důvodem je nedostatečný legislativní základ a povaha POT, která jsou již nyní zpřísněna jak v rámci DZES 5, tak v protierozní vyhlášce. Domnívá se, že stávající opatření jsou dostatečná a jednoznačně naplňují požadovaný účel.

Tampierová M. (KZP ČR) vznesla zásadní nesouhlas se změnou u procentního omezení u mezplodin v rámci neprodučních ploch ze 40 % na 2 % a požádala, aby se dané nastavení neměnilo, tedy aby zůstalo zachováno dosavadní nastavení a neměnil se výpočet těchto ploch.

Bělinová K. (MZe) uvedla, že u navrhované změny 2 % podílu se jedná pouze o reformulaci a matematickou variantu, na věcném plnění podmínky se nic nemění (požadavek na maximálně 60 % mezplodin zůstává zachován). Přislíbila, že snahou bude tuto změnu metodicky vysvětlovat.

Stuchlíková L. (MŽP) v návaznosti na komplementaritu s protierozní vyhláškou vnímá, že zákon o SPÚ v § 1 jasně stanovuje zmocnění k monitoringu eroze, včetně oprávnění vydat vyhlášku, která podrobně upraví způsob provádění tohoto monitoringu. V tomto smyslu vyhláška naplňuje dané zmocnění a stanovuje, jakým způsobem budou erozní události zaznamenávány. Rozumí, že rozsah vyhlášky je limitován zákonným zmocněním a nelze jej překročit. V tomto kontextu je důležité rozlišit § 1 odst. 8, který se vztahuje k samotnému monitoringu, a odst. 9, který se týká posuzování splnění DZES 5 dle nařízení vlády č. 73/2023 Sb.

Dále by se ráda ujistila v postupu: Z původního výkladu vycházela z předpokladu, že posuzování bude primárně v kompetenci SPÚ. Nicméně z probíhající debaty jí nyní vyplývá, že role SPÚ bude spočívat spíše v zaznamenání události a následném předání podkladů SZIF, který bude tyto informace dále zpracovávat a kontrolovat. SPÚ tedy na základě zmocnění v odst. 8 provede záznam erozní události a následně připraví podklady pro posouzení vyšší mocí. Tyto podklady budou založeny zejména na hodnotě R faktoru a přítomnosti POT na daném pozemku. Výsledné hodnocení pak bude předáno SZIF, který jej využije v rámci svého rozhodovacího procesu podle příslušného nařízení vlády.

V této souvislosti by ráda upozornila na možnou disproporci mezi přístupem dle protierozní vyhlášky a přístupem dle monitoringu eroze. Zatímco v rámci protierozní vyhlášky může být vyšší moc posuzována s ohledem na dlouhodobé osevní postupy, v rámci monitoringu eroze se pracuje s jednoletým systémem založeným na aktuálních hodnotách R faktoru. To může vést k odlišným závěrům – například událost, která je v jednom systému vyhodnocena jako vyšší moc, nemusí být takto posouzena v druhém, a naopak. Je důležité, aby si všichni aktéři byli této odlišnosti vědomi a počítali s tím, že postupy se mohou lišit. V systému protierozní vyhlášky navíc dochází k vyhodnocení až při opakované události, což může vést k časovému posunu.

Závěrem požaduje, aby byl tento postup dopracován v příslušném nařízení vlády, aby bylo zcela zřejmé, jak bude SPÚ postupovat při zaznamenání erozní události, jak budou podklady

pro vyšší moc připravovány (ve spolupráci s VÚMOP), a jak budou následně předávány SZIF k dalšímu zpracování.

Hlaváček V. (AK ČR) uvedl, že nejvyšší stupeň ochrany zemědělského půdního fondu by měl spočívat v omezení vydávání erozně neohrožené půdy, a to prostřednictvím sankčního mechanismu. Domnívá se, že vysoká sankce za zábor těchto půd by se měla stát nedílnou součástí připravované vyhlášky.

Sekáč P. (MZe) reaguje, že věcně s tímto návrhem souhlasí, nicméně tato debata pravděpodobně nepřísluší aktuálně projednávané vyhlášce, která se zaměřuje na jiný okruh problematiky.

Ulrich J. (ZS ČR) závěrem dodává, že jdeme na úroveň protierozní kalkulačky na jednoleté bázi. Podmínky poskytování dotací dramaticky překračují přísnost toho, jakým způsobem pracuje obecně platný předpis s celostátní působností a pracuje na mnohaleté platformě. Domnívá se, že bude velmi důležité, abychom se na avizovaném dalším jednání podrobně věnovali způsobu nastavení. Považuje za klíčové, aby na příštím jednání zaznělo jednoznačné stanovisko k tomu, jak bude tento mechanismus koncipován.

Stehlík J. (ASZ) navazuje na diskusi pana Ulricha (ZS ČR) s tím, že se domnívá se, že v tuto chvíli je klíčovým úkolem dospět k jasnému závěru ohledně zjišťování průběhu eroze. Je přesvědčen, že dosavadní legislativní vývoj směřuje správným směrem. Oddělení způsobu zjišťování pro potřeby DZES 5 a pro účely protierozní kalkulačky v rámci protierozní vyhlášky, která je v gesci Ministerstva životního prostředí, považuje za správné. Jedná se o dvě samostatné oblasti, které by měly mít odlišné dopady v praxi.

Souhlasí s tím, že je důležité najít vhodný postup pro začlenění zjištěné nadlimitní roční eroze do sankčního systému ze strany SZIF. V této souvislosti připomněl, že na jednáních s panem ministrem zaznělo, že v případech, kdy byla na pozemku aplikována protierozní opatření, by neměla následovat sankce. Pokud to bude opačná situace, sankce by měla být uplatněna, avšak neměla by být nepřiměřeně přísná. Měla by sloužit především jako důrazné upozornění pro zemědělce, že v daném případě není vše v pořádku a že je třeba zvážit zásadní změnu způsobu hospodaření.

Zároveň upozorňuje a upřesňuje, že sankce by měla být uplatňována pouze za jednu událost v daném roce – tedy bez kumulace sankcí za více událostí v témže roce. Z tohoto důvodu je vhodné oba procesy – metodiku zjišťování a sankční mechanismus – oddělit, byť spolu úzce souvisí.

Sekáč P. (MZe) poděkoval za debatu. Diskuse k oběma předpisům byla vyčerpána v maximální možné míře. V rámci resortu bude nyní pokračovat uzavření připomínek k vyhlášce. V návaznosti na včerejší poradou s panem ministrem se plánuje další komunikace s veřejností, zejména k tématu prokazování eroze, kde stále přetrvává řada nejasností. Cílem je osvětlit zamýšlený postup a přispět k lepšímu porozumění.

Zaznělo, že některé věci je třeba uvést do praxe, aby bylo možné jejich funkčnost ověřit v reálném provozu. Přestože současný stav vyvolává určité obavy, očekává se, že proces bude dynamický a bude docházet k průběžným úpravám, jak je běžné u většiny nařízení. Důraz byl kladen na co nejrychlejší implementaci schválených opatření, včetně omnibusu.

Dále vyzval všechny zúčastněné k zaslání finálních připomínek k vyhlášce. V rámci debaty zazněly i podněty k samotným nařízením.

Bělinová K. (MZe) uvedla, že v rámci diskuse byly vzneseny dotazy týkající se specifických situací, například opakované erozní události, která nepřekročila míru smyvu ani hodnotu faktoru R. Tyto podněty budou dále metodicky posouzeny a zařazeny k projednání na navazujícím jednání po uzavření připomínkového řízení k vyhlášce.

Současně bude připravena podkladová dokumentace k nastavení sankčního systému.

Poděkovala za dosavadní trpělivost a spolupráci.

Příloha I: Prezenční listina

Č.	Jméno	Organizace
1.	Bělinová Kateřina, Ing.	MZe
2.	Čechmánek Adam, Ing.	MZe
3.	Gimunová Tereza, Mgr. et Mgr.	MZe – Online
4.	Haluzová Jana, Ing.	MZe
5.	Havlíček Martin, Ing.	SPÚ
6.	Hlaváček Václav, Ing., CSc.	AK ČR
7.	Juříčková Darina, Ing.	ZUČM – Online
8.	Kadlec Václav, Ing., Ph.D.	MZe – Online
9.	Klír Jan, Ing., CSc.	VÚRV – Online
10.	Knittlová Adéla, Ing.	MZe
11.	Kozlovská Lada, Ing.	VÚRV – Online
12.	Kružík Radek Ing.	IZPP
13.	Kuna David, Ing.	MZe – Online
14.	Láníčková Barbora, Ing.	SMO ČR – Online
15.	Lorencová Hana, Ing.	MZe
16.	Menclová Karolína, Ing.	ČMSZP – Online
17.	Michalisko Jiří, Bc.	ČMSZP

18.	Miškovská Monika, Ing.	MZe
19.	Mráz David, Ing.	MZe
20.	Novotná Klára, Ing., Ph.D.	MZe
21.	Olmerová Kateřina, Ing.	MZe
22.	Palacká Věra, Ing.	MZe
23.	Pavlík František, Ing., Ph.D.	SPÚ – Online
24.	Pechačová Pavla, Ing. Dis.	MZe
25.	Procházková Alžběta, Mgr. Ph.D.	Zelený kruh – Online
26.	Stehlík Josef, Ing.	ASZ ČR – Online
27.	Strolený Pavel, Bc.	Asociace krajů ČR
28.	Středová Jitka, Ing.	MZe – Online
29.	Stříteská Ivona, Ing.	MZe
30.	Stuchlíková Linda, Ing	MŽP – Online
31.	Surovík Kamil, Ing.	ČMSZP
32.	Šreiber Petr, Ing.	ČMSZP – Online
33.	Štefl Jan, Ing.	ASZ ČR
34.	Tampierová Martina, Ing.	KZP ČR – Online
35.	Trnka Zdeněk, Ing.	MZe
36.	Typoltová Lenka, Ing.	MZe
37.	Ulrich Jan, Ing.	ZS ČR
38.	Vylítová Tereza, Ing.	MZe
39.	Zámečník Václav, Ph.D.	ČSO

Příloha II: Prezentace MZe

OBSAH PREZENTACE

- návrh úpravy nařízení vlády k přímým platbám
- informace ke stavu nařízení vlády k podmíněnosti
- prezentace návrhu Vyhlášky o závazných postupech monitoringu zemědělské půdy

DISKUSE

DEKLARACE - § 5

doplnění povinnosti deklarace POT

- navazuje na úpravy DZES 5 – potřeba ověřitelnosti POT

ZPŮSOBILOST KULTURY J - § 7 A 8

provedení agrotechnické operace do 31. 8.

- vyřešeny nejasnosti obhospodařování kultury J

MINIMÁLNÍ VÝMĚRA PRO REDISTRIBUCI - § 9

doplnění minimální výměry I ha

- technická záležitost, nemá dopad do podmínek

VÝJIMKY ZE ZATRAVNĚNÍ - § 12

doplnění výjimky pro kulturu L

- sladění podmínek s DZES I

ZPŮSOB OMEZENÍ PODÍLU MEZIPLODIN - § 23

dosavadní omezení 40 % pro meziploidy nahrazeno stanovením limitu vůči RUG – min. 2 % ostatních prvků

- technická záležitost, snazší kontroly v předtisku

NADSTAVBOVÉ EKOPLATBY - § 24

přeformulování provazby vůči základní ekoplatbě – drobné porušení základní ekoplatby nemá dopad do nadstavbových

- jednoznačně vymezená sankce

LINIOVÝ NEKTARODÁRNÝ ÚHOR - § 24

doplnění výjimek pro minimální vzdálenost 2 úhorů

- stálý útvar povrchových vod, evidovaný krajinný prvek, silnice I. nebo II. tř.

KONTROLNÍ OBDOBÍ - § 24B

zkrácení kontrolního období pro platbu na nové KP do 30. 9.

- zjednodušení administrace, sjednocení lhůt

ZÁSAHY DO KPV RÁMCI ÚDRŽBY - § 24D

upřesnění podmínky údržby mokřadů a skalky – doplněna potřeba souhlasného stanoviska OOP k provádění operací na KP

- jednoznačně vymezená povinnost

PÁSOVÉ STŘÍDÁNÍ PLODIN - § 24C

úprava způsobilosti DPB – z dosavadního vymezení přes SEO a MEO se mění na vymezení přes podíl sklonitých ploch

- odborně přesnější vymezení, v souladu s certifikovanou metodikou

umožnění střídání pásů s plodinami z rodu bobovitých

- praktičtější nastavení, dosavadní omezovalo kombinace s vojtěškou a jetelem

vyloučení zeleniny

- z hlediska odborného nevhodné plodiny

doplnění možností napojení pásů na další plochy DPB

- technické upřesnění možností správného rozvržení pozemku

PLATBA PRO MLADÉ ZEMĚDĚLCE - § 26

doplnění možnosti prokázat kvalifikaci dvouletou praxí

- snížení administrativní zátěže
- praktické postupy budou upraveny v metodice

PLATBA NA MASNÁ TELATA - § 36

výjimka z retenčního období 30 dnů pro případy úhynu

- administrativní zjednodušení
- reakce na nálezovou situaci

sankce při porušení zákona na ochranu zvířat

- sladění s platbami AW
- § 2, 4, 5 nebo 5b zákona 246/1992
- totéž v platbě na dojnice a ovce a kozy

ZELENINA – PŘÍLOHY 15 A 16

úprava minimálních výsevků / sadby

- několik málo zeleninových druhů
- zpřesnění dle požadavků z praxe

EKOPLATBA NA UDRŽITELNÉ HOSPODAŘENÍ SE ŽIVINAMI – PŘÍLOHA 20

zpřesnění výpočtových tabulek

- administrativní zjednodušení a zpřehlednění
- k dispozici výpočtový nástroj

EKOPLATBA NA ÚDRŽBU KP – PŘÍLOHA 23

doplnění výčtu dřevin pro náhradu odumírajících stromů

- sladění se seznamem pro ALS

PODMÍNĚNOST

AKTUÁLNÍ STAV DZES 5

Nařízení vlády č. 73/2023

- od 1. 7. 2025 účinnost znění č. 80/2025
 - platnost „nové eroze“
 - vymezení seznamu POT
 - výjimka pro ozimé obiloviny (dočasná, do 31. 12.)
 - pravidlo 6 / 12 m
 - na počátku července metodika pro ozimy
- probíhá novelizace, která bude platit pro JŽ 2026
 - minimální požadavky k POT
 - trvalá výjimka pro ozimé obiloviny
 - zohlednění „erozní události“ – návazně na vyhlášku o Monitoringu eroze

AKTUÁLNÍ STAV DZES 5

Novelizace NV 73/2023

- červenec/srpen - proběhlo meziresortní připomínkové řízení
- zásadní připomínky k sankčnímu systému
- zohlednění erozních událostí v řešení
- vypořádání a prezentace finální podoby hodnocení a sankcí proběhne na samostatném jednání**

Nad rámec NV 73/2023:

- od září na webu metodika k POT
- do LPIS postupně zaváděny informační a kontrolní nástroje

Příloha III: Prezentace SPÚ

10. 10. 2025
MV SP SZP

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Příprava vyhlášky
„o monitoringu eroze zemědělské půdy a
vymezení odpovědnosti při hlášení a záznamu o
vzniku události“

Zákonné zmocnění

Novela z. 503/2012 Sb.

- § 1 odst. 8 a 9
- (8) Státní pozemkový úřad provádí monitoring eroze zemědělské půdy. Ministerstvo stanoví vyhláškou závazný postup při monitoringu eroze zemědělské půdy, vymezení odpovědnosti při hlášení a záznamu o vzniku události.
- (9) Státní pozemkový úřad posuzuje prostřednictvím monitoringu eroze zemědělské půdy splnění podmínek standardu obhospodařování půdy způsobem, kterým se snižuje riziko degradace půdy a eroze, včetně zohlednění sklonu svahu, podle nařízení vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům, a přímo použitelného předpisu Evropské unie⁴¹⁾. Při těchto činnostech spolupracuje se Státním zemědělským intervenčním fondem⁴²⁾.

Hlavní parametry vyhlášky

- SPÚ provádí monitoring eroze jako podklad pro rozhodování dalších subjektů (SZIF, MZe, orgány ochrany ZPF)
- Podmínky DZES 5 kontroluje SZIF
- Definice monitorovaných parametrů
- Opravný prostředek
- Neočekávaně silná srážka:
 - R faktor srážky je větší než průměrný R faktor
 - Vyhodnocení je v gesci SZIF
- Přípustná ztráta půdy:
 - Pokud je R faktor srážky nižší než průměrný R faktor
 - Pokud byly dodrženy podmínky – půdoochranné technologie, omezení plodin
 - Vyhodnocení je v gesci SZIF

Vyhláška o monitoringu eroze

Evidence projevů eroze

- Eviduje se na základě hlášení nebo vlastní činnosti
- Eviduje se místo vzniku eroze
- Erozní projevy musí být viditelné
 - Následné škody **nejsou** erozními projevy
 - Pokud nelze dokumentovat všechny povinné parametry, **není** událost evidována
- Dokumentují se také škody mimo DPB
- Dokumentuje se intenzita srážky (ČHMÚ)
- Uživatel může mít k záznamu erozní události připomínky
- SPÚ bude evidovat erozi v aplikaci me.vumop.cz

Vyhláška o monitoringu eroze

Využití záznamů o erozi

- Všechny níže uvedené instituce přebírají informace o erozní události a dále postupují podle svých předpisů
- SZIF
 - vyhodnocení plnění dotačních podmínek
- MZe
 - rozhodnutí o přeřazení DPB do vyšší kategorie erozního ohrožení
- MŽP
 - rozhodnutí o přechodu kontroly hospodaření pod protierozní vyhlášku

Vyhláška o monitoringu eroze

Lhůty

- Evidence – max 6 dní od nahlášení
- Kontrola záznamu – max 15 dní
- Vyvěšení záznamu erozní události k připomínkám – 15 dní

Postup evidence erozní události

Evidence
(6 dní)

Na základě písemného hlášení nebo vlastní činnosti

Kontrola
(15 dní)

Kontrola záznamu a jeho doplnění o další data (např. intenzita srážky)

Vyvěšení a
připomínky
(15 dní)

Informování uživatele o evidované události, vznesení případných připomínek

Zveřejnění

Zveřejnění záznamu o erozní události v aplikaci Monitoring eroze

7

Státní pozemkový úřad | Husinecká 1024/11a | 130 00 Praha 3 - Žitkov | www.spucr.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.spucr.cz

www.zitkrajinou.spucr.cz

8

Státní pozemkový úřad | Husinecká 1024/11a | 130 00 Praha 3 - Žitkov | www.spucr.cz

Příloha IV: Příklady osevu DZES 5 a DZES 7B

1. **SEO pozemek** – díl půdního bloku větší než 10 ha, DZES 7B jsem splnil??? DZES 5, musí být mezi řepkou a pšenici ozimou přerušovací pás min. 3 m trávy, nebo nemusí a řepka může být hned vedle pšenice ozimé?

Řepka ozimá
10 ha max. zasetá
Použitá POT

Pšenice ozimá
10 ha max.
Použitá POT bez
orby

DZES 5: pokud použijete u řepky např. podrývání a u pšenice ozimé POT podmínku bez orby, nemusí být 3 m pás a lze mít plodiny vedle sebe bez ochranného pásu. Pokud zvolíte POT vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí je nutné rozdělit plodiny pásem min. 3 m (doporučujeme však 22 m) s plodinou VOF, ale max. plocha plodiny na SEO může být max. 4 ha (nikoli 10 ha).

DEZS 7b je splněn, pokud je plocha plodiny do 10 ha, v tomto případě se plodiny se nesčítají.

2. **SEO pozemek** – díl půdního bloku větší než 10 ha, DZES 7B jsem splnil? DZES 5, musí být mezi řepkou a ječmenem jarním pás 3 m trávy, nebo nemusí a řepka může být hned vedle ječmene jarního?

Řepka ozimá
10 ha max. zasetá
Použitá POT

Ječmen jarní
10 ha max.
Použitá POT bez
orby

DZES 5: pokud použijete u řepky např. podrývání a u ječmene jarního POT podmínku bez orby, nemusí být 3 m pás a lze mít plodiny vedle sebe bez ochranného pásu. Pokud zvolíte POT vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí je nutné rozdělit plodiny pásem min. 3 m (doporučujeme však 22 m) s plodinou VOF, ale max. plocha plodiny na SEO může být max. 4 ha (nikoli 10 ha).

DEZS 7b je splněn, pokud je plocha plodiny do 10 ha, v tomto případě se plodiny se nesčítají.

3. **MEO VR** – díl půdního bloku větší než 30 ha, DZES 7B jsem splnil? DZES 5, musí být mezi řepkou a ječmenem jarním pás 3 m trávy, nebo nemusí a řepka může být hned vedle ječmene jarního?

Řepka ozimá
30 ha max. zasetá
Použitá POT

Ječmen jarní
30 ha max.
Použitá POT bez
orby

DZES 5: splněn, pokud použijete u řepky např. podrývání a u ječmene POT podmínku bez orby, nemusí být 3 m pás a lze mít plodiny vedle sebe bez ochranného pásu. Pokud zvolíte POT vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí je nutné rozdělit plodiny pásem min. 3 m (doporučujeme však 22 m) s plodinou VOF, ale maximální plocha plodiny je 15 ha, nikoli 30.

DZES 7b splněn

4. **MEO VR** – díl půdního bloku větší než 30 ha, DZES 7B jsem splnil? DZES 5, musí být mezi řepkou a pšenici ozimou pás 3 m trávy, nebo nemusí a řepka může být hned vedle pšenice ozimé?

Řepka ozimá
30 ha max. zasetá
Použitá POT

Pšenice ozim
30 ha max.
Použitá POT bez
orby

DZES 5: ozimé obilniny jsou z povinností půdochranných technologií na ploše MEO VR vyjmuty a nezapočítávají se do ploch souvislé plochy plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace, není nutná POT na pšenici oz. Pro řepku je nutná POT, např. podrývání.

DZES 7b splněn

5. **MEO VR** – díl půdního bloku větší než 30 ha, DZES 7B jsem splnil? DZES 5, musí být mezi řepkou a pšenici ozimou pás 3 m trávy, nebo nemusí a řepka může být hned vedle pšenice ozimé?

Řepka ozimá
30 ha max. zasetá
Použitá POT

Pšenice ozim
30 ha max. zasetá
Orba

DZES 5: ozimé obilniny jsou z povinností půdochranných technologií na ploše MEO VR vyjmuty a nezapočítávají se do ploch souvislé plochy plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace, není nutná POT na pšenici oz. Pro řepku je nutná POT, např. podrývání.

DZES 7b splněn